

OTSUSED

NÕUKOGU OTSUS,

13. juuli 2010,

vastavalt aluslepingu artikli 140 lõikele 2 euro kasutuselevõtu kohta Eestis 1. jaanuaril 2011

(2010/416/EL)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut („alusleping“),
eriti selle artikli 140 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni aruannet,

võttes arvesse Euroopa Keskpannga aruannet,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust,

võttes arvesse arutelu Euroopa Ülemkogu,

võttes arvesse neid liikmesriike esindavate nõukogu liikmete
soovitust, mille rahaühik on euro,

ning arvestades järgmist:

(1) Majandus- ja rahaliidu kolmas etapp algas 1. jaanuaril 1999. aastal. Otsusega 98/317/EÜ⁽¹⁾ otsustas nõukogu oma 3. mail 1998. aastal Brüsselis toimunud kohtumisel, millest võtsid osa riigipead ja valitsusjuhid, et Belgia, Saksamaa, Hispaania, Prantsusmaa, Iirimaa, Itaalia, Luksemburg, Madalmaad, Austria, Portugal ja Soome on täitnud vajalikud tingimused ühisraha kasutuselevõtuks 1. jaanuaril 1999.

(2) Otsusega 2000/427/EÜ⁽²⁾ otsustas nõukogu, et Kreeka on täitnud vajalikud tingimused ühisraha kasutuselevõtuks 1. jaanuaril 2001. Otsusega 2006/495/EÜ⁽³⁾ otsustas nõukogu, et Sloveenia on täitnud vajalikud tingimused ühisraha kasutuselevõtuks 1. jaanuaril 2007.

Otsustega 2007/503/EÜ⁽⁴⁾ ja 2007/504/EÜ⁽⁵⁾ otsustas nõukogu, et Küpros ja Malta on täitnud vajalikud tingimused ühisraha kasutuselevõtuks 1. jaanuaril 2008. Otsusega 2008/608/EÜ⁽⁶⁾ otsustas nõukogu, et Slovakkia on täitnud vajalikud tingimused ühisraha kasutuselevõtuks 1. jaanuaril 2009.

(3) Vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud protokoll (teatavate Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriiki käsitlevate sätete kohta) lõikele 1 teatas Ühendkuningriik nõukogule, et ta ei kavatse 1. jaanuaril 1999. aastal üle minna majandus- ja rahaliidu kolmandasse etappi. Seda teadet ei ole muudetud. Vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud protokoll (teatavate Taanit käsitlevate sätete kohta) lõikele 1 ning Edinburghis 1992. aasta detsembris riigipeade ja valitsusjuhtide poolt vastu võetud otsusele teatas Taani nõukogule, et ta ei osale majandus- ja rahaliidu kolmandas etapis. Taani ei ole taotlenud aluslepingu artikli 140 lõikes 2 osutatud menetluse algatamist.

(4) Otsusega 98/317/EÜ kehtestati Rootsi suhtes aluslepingu artikli 139 lõikes 1 määratud erand. Vastavalt 2003. aasta ühinemisakti artiklile 4 on Tšehhi Vabariigi, Eesti, Läti, Leedu, Ungari ja Poola suhtes kehtestatud aluslepingu artikli 139 lõikes 1 määratud erand. Vastavalt 2005. aasta ühinemisakti artiklile 5 on Bulgaaria ja Rumeenia suhtes kehtestatud aluslepingu artikli 139 lõikes 1 määratud erand.

(5) Euroopa Keskpank („EKP“) asutati 1. juulil 1998. aastal. Euroopa rahasüsteem asendati vahetuskursimehhanismiga, mille käivitamiseks lepiti kokku Euroopa Ülemkogu 16. juuni 1997. aasta resolutsiooniga vahetuskursimehhanismi loomise kohta majandus- ja rahaliidu kolmandas

⁽¹⁾ EÜT L 139, 11.5.1998, lk 30.

⁽²⁾ EÜT L 167, 7.7.2000, lk 19.

⁽³⁾ ELT L 195, 15.7.2006, lk 25.

⁽⁴⁾ ELT L 186, 18.7.2007, lk 29.

⁽⁵⁾ ELT L 186, 18.7.2007, lk 32.

⁽⁶⁾ ELT L 195, 24.7.2008, lk 24.

etapis⁽¹⁾. Vahetuskursimehhanismi menetlus majandus- ja rahaliidu kolmandas etapis (ERM II) kehtestati Euroopa Keskpannga ja euroalaväliste liikmesriikide keskpankade vahel 16. märtsil 2006. aastal sõlmitud lepinguga, millega kehtestatakse vahetuskursimehhanismi töökord majandus- ja rahaliidu kolmandas etapis⁽²⁾.

(6) Aluslepingu artikli 140 lõikes 2 on sätestatud asjaomaste liikmesriikide suhtes kehtestatud erandi tühistamise menetlus. Vähemalt kord iga kahe aasta jooksul või selle liikmesriigi taotlusel, kelle suhtes on kehtestatud erand, annavad komisjon ja EKP nõukogule aru vastavalt aluslepingu artikli 140 lõikes 1 sätestatud menetlusele. Komisjoni ja EKP viimased korrapäraselt koostatavad lähenemisaruanded võeti vastu 2010. aasta mais.

(7) Liikmesriikide õigusaktidesse, sealhulgas keskpanga põhikirja tehakse vajalikud muudatused, et tagada nende kooskõla aluslepingu artiklitega 130 ja 131 ning Euroopa Keskpankade Süsteemi ning EKP põhikirjaga („EKPSi ja EKP põhikirji“). Komisjoni ja EKP aruannetes antakse üksikasjalik hinnang Eesti õigusaktide kooskõlale aluslepingu artiklitega 130 ja 131 ning EKPSi ja EKP põhikirjaga.

(8) Vastavalt lähenemiskriteeriume käsitleva protokolli nr 13 („protokoll“) artiklile 1 tähendab aluslepingu artikli 140 lõike 1 esimeses taandes ettenähtud hindade stabiilsuse kriteerium, et liikmesriigil on püsiva stabiilsustasemega hinnanaäitajad ning keskmine inflatsioonimäär vaadelduna ühe aasta kestel enne kontrollimist ei ületa rohkem kui pooleteise protsendipunkti võrra kolme kõige paremaid tulemusi saavutanud liikmesriigi määra. Hindade stabiilsuse kriteeriumi täitmise hindamisel võetakse inflatsiooni mõõtmisel aluseks tarbijahindade harmoneeritud indeks, mis on määratletud nõukogu 23. oktoobri 1995. aasta määruses (EÜ) nr 2494/95 tarbijahindade harmoneeritud indeksite kohta⁽³⁾. Hindade stabiilsuse kriteeriumi täitmise hindamiseks mõõdetakse liikmesriikides toimunud inflatsiooni muutust protsentides, võrreldes viimase 12 kuu näitajate aritmeetilist keskmist eelnenud 12 kuu näitajate aritmeetilise keskmisega. Komisjoni ja EKP aruannetes vaadeldi kontrollväärtust, mille arvutamiseks liideti hindade stabiilsuse osas kolme parimaid tulemusi saavutanud liikmesriigi inflatsioonimäärade kaalumata aritmeetilisele keskmisele 1,5 protsendipunkti.

2010. aasta märtsis lõppenud üheaastase ajavahemiku kontrollväärtus oli 1,0 %, kusjuures Portugal, Eesti ja Belgia olid hindade stabiilsuse osas kolm kõige paremaid tulemusi saavutanud liikmesriiki ning nende riikide inflatsioonimäärad olid vastavalt – 0,8 %, – 0,7 % ja – 0,1 %.

Arvestades praegust majanduskriisi olukorda, kus mitmes riigis esineb aeg-ajalt negatiivset inflatsiooni, tundub põhjendatud jätta parimaid tulemusi saavutanud riikide hulgast kooskõlas 2004. aasta lähenemisaruande pretseediga välja need riigid, kus keskmine inflatsioonimäär erineb euroala keskmisest inflatsioonimäärast (2010. aasta märtsis 0,3 %) märkimisväärselt, sest kõnealuseid riike ei saa põhjendatult hinnata hinnastabiilsuse osas parimateks riikideks ning nende kaasaarvamine mõjutaks kontrollväärtust märgatavalt ja seega muudaks kriteeriumi ebaõiglasemaks. Seetõttu jäeti 2010. aasta märtsis riikide hulgast välja Iirimaa – ainuke riik, kelle 12 kuu keskmine inflatsioonimäär (2010. aasta märtsis – 2,3 %) erines euroala ja teiste liikmesriikide vastavast näitajast märkimisväärselt, mis oli peamiselt tingitud majanduslangusest.

(9) Vastavalt protokolli artiklile 2 tähendab aluslepingu artikli 140 lõike 1 teises taandes sätestatud riigi rahanduse stabiilsuse kriteerium seda, et kontrollimise ajal ei kehti liikmesriigi suhtes aluslepingu artikli 126 lõikes 6 nimetatud nõukogu otsus ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta.

(10) Vastavalt protokolli artiklile 3 tähendab aluslepingu artikli 140 lõike 1 kolmanda taande kohane Euroopa rahasüsteemi vahetuskursimehhanismis osalemise kriteerium seda, et liikmesriik on täitnud Euroopa rahasüsteemi vahetuskursimehhanismiga ettenähtud normaalseid kõikumispiire ilma tõsiste pingeteta vähemalt kahe aasta jooksul enne kontrollimist. Eelkõige ei tohi liikmesriik olla sama aja jooksul omal algatusel devalveerinud oma raha kahepoolset keskmist kurssi euro suhtes. Alates 1. jaanuarist 1999 on ERM II vahetuskursi kriteeriumi täitmise hindamise raamistik. Selle kriteeriumi täitmise hindamisel kontrollisid komisjon ja EKP oma aruannetes 23. aprillil 2010. aastal lõppenud kaheaastast ajavahemikku.

(11) Vastavalt protokolli artiklile 4 tähendab aluslepingu artikli 140 lõike 1 neljanda taande kohane intressimäärade lähenemise kriteerium seda, et ühe aasta jooksul enne kontrollimist ei ületa keskmine nominaalne pikaajaline intressimäär liikmesriigis rohkem kui kahe protsendipunkti võrra kolme hindade stabiilsuse osas kõige paremaid tulemusi saavutanud liikmesriigi määra. Intressimäärade lähenemise kriteeriumi puhul kasutati kümneaastase tähtajaga riigivõlakirjade võrreldavaid intressimäärasid. Eesti kuulus 2010. aasta märtsis hindade stabiilsuse osas paremaid tulemusi saavutanud liikmesriikide hulka, kuid Eesti puhul ei ole pikaajaliste riigivõlakirjade või võrreldavate väärtpaberite alusel võimalik kontrollväärtust arvutada. Kooskõlas kõnealuse protokolli (milles osutatakse kolmele kõige paremaid tulemusi saavutavale liikmesriigile) sõnastusega võtsid komisjon ja EKP seepärast intressimäärade kriteeriumi täitmise hindamisel oma aruannetes arvesse kontrollväärtust, mille

⁽¹⁾ EÜT C 236, 2.8.1997, lk 5.

⁽²⁾ ELT C 73, 25.3.2006, lk 21.

⁽³⁾ EÜT L 257, 27.10.1995, lk 1.

arvutamiseks liidetakse ülejäänud kahe hindade stabiilsuse osas parimaid tulemusi saavutanud liikmesriigi nominaalsete pikaajaliste intressimäärade aritmeetilisele keskmisele kaks protsendipunkti. Selle alusel oli 2010. aasta märtsis lõppenud üheaastase ajavahemiku kontrollväärtus 6,0 %, keskmine intressimäär arvutati Portugali (4,2 %) ja Belgia (3,8 %) määra alusel, millele liideti 2 protsendipunkti.

(12) Vastavalt protokollile artiklile 5 esitab lähenemiskriteeriumide täitmise hindamisel kasutatavad andmed komisjon. Komisjon esitas käesoleva otsuse koostamiseks vajalikud andmed. Komisjon esitas eelarvet käsitlevad andmed pärast seda, kui liikmesriigid olid 1. aprilliks 2010 andnud aru vastavalt nõukogu 25. mai 2009. aasta määrusele (EÜ) nr 479/2009 Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust käsitleva protokolliga kohaldamise kohta ⁽¹⁾.

(13) Komisjoni ja EKP koostatud aruannete põhjal, milles hinnatakse, kuidas Eesti on täitnud EMU saavutamist käsitlevaid kohustusi, teeb komisjon järgmised järeldused:

a) Eesti siseriiklikud õigusaktid, sealhulgas keskpanga põhikiri, on kooskõlas aluslepingu artiklitega 130 ja 131 ning EKPSi ja EKP põhikirjaga;

b) selle kohta, kuidas Eesti on täitnud aluslepingu artikli 140 lõike 1 neljas taandes nimetatud lähenemiskriteeriumi, on tuvastatud järgmist:

— 2010. aasta märtsis lõppenud üheaastase ajavahemiku jooksul oli Eesti keskmine inflatsioonimäär – 0,7 %, mis on allpool kontrollväärtust ja jääb tõenäoliselt selliseks ka lähikuudel;

— Eesti suhtes ei kohaldata nõukogu otsust ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta ning eelarvepuudujääk 2009. aastal oli 1,7 % SKPst;

— Eesti on olnud ERM II liige alates 28. juunist 2004; 23. aprillil 2010. aastal lõppenud kaheaastase ajavahemiku jooksul ei ole Eesti kroon olnud tõsise surve all ning krooni osalemise ajal ERM II

vahetuskursimehhanismis ei ole olnud kõrvalekalduksi keskkursist;

— kuna Eesti valitsemissektori võlg on väga väike, siis ei ole võimalik pikaajaliste riigivõlakirjade või võrreldavate väärtpaperite alusel võrrelda pikaajalistes intressimäärades kajastuvat lähenemise püsi-kindlust; finantsturu riskitaju Eesti suhtes küll suurenes majanduskriisi kõrghetkel, ent areng võrdlusperioodil ning üldine hinnang püsivale vastastikusele lähenemisele, sealhulgas Eesti senine eelarvepoliitika ja suhteliselt paindlik majandus, toetavad seisukohta, et Eesti täidab pikaajalise intressimäära kriteeriumi;

c) võttes arvesse õigusaktide kooskõla ja lähenemiskriteeriumi täitmisele antud hinnangut ning lisategureid, täidab Eesti euro kasutuselevõtu tingimused,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Eesti täidab euro kasutuselevõtuks vajalikud tingimused. 2003. aasta ühinemisakti artiklis 4 nimetatud erand Eesti suhtes tühistatakse alates 1. jaanuarist 2011.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle Euroopa Liidu Teatajas avaldamise päeval.

Brüssel, 13. juuli 2010

Nõukogu nimel

eesistuja

D. REYNERS

⁽¹⁾ ELT L 145, 10.6.2009, lk 1.